

Pressiteade, 24. mai 2016

Neljas Uma Pido toob laupäeval Intsikurmu lavale 3400 esinejat

Sel laupäeval, 28. mail tuleb Põlvas Intsikurmu laululaval neljas Uma Pido. Võrukeelsel laulu- ja rahvapeol tuntakse rõõmu oma rikkaliku kultuuripärandi ja *ummamuuudu ilmakaemisõ üle*. Peo lavastab Põlvast pärit näitleja ja lavastaja Kristo Toots ning pidu räägib metsast ja väelistest puudest.

«Uma Pido on eriline seetõttu, et see on kõige suurem võrukeelsete ja -meelsete inimeste kokkusaamine maailmas. Kui üldse on võrokesti kokku 70 000–80 000, siis Umast Pidost saab esinejate, pealtvaatajate või laadaliste hulgas osa vähemalt iga kümnes võrokene,» on Uma Pido projektijuht, pidu korraldava Võro Seltsi VKKF juhatuse liige Triinu Laan uhke.

Uma Pido erilisuse ja mõju üle mõtiskleb lavastaja Kristo Toots niimoodi: «Ma unista tuust, et seo Uma Pido panõssi meid inämb hoitma – ummi inemiisi, umma kiilt, umma koto, umma mõtsa. Ütstõsõ hoitminõ hoit ka ilmasamba kimmä, taiva korgõl ja maailma suurõ...»

Peo peakontserdil mängib pilli, laulab ja tantsib kokku 3438 inimest. Esitusele tuleb 26 võrukeelset laulu, millest 21 on valminud just selleks Uma Pidoks. Kokku on laulvaid lapsi, naisi ja mehi laval 3344, koore on peole registreerunud 154.

Lauljaid saadab Uma Pido orkester Riivo Jõgi juhendusel. Eestlauljateks ja peo loo jutustajateks on Meelika Hainsoo ja Kulno Malva. Vahepalu esitab ka Ülle Podekrati juhendatav folklooriansambel Käokirjas ja tantsivad Kagu Kabujalakesed ja Mandariinid. Peo tantsud on teinud Aveli Asber ja Andre Laine.

Peo kunstnik on Põlva kunstikooli direktor Anne Prangel, kes muu kujunduse hulgas kasutab 12 suurt trummi, millele on maalitud Vana-Võromaa kihelkondi ja sõpru sümboliseerivad puud. Intsikurmut ilmestab ka terve kilomeeter punasest kangast rebitud linte.

Peakontserdile eelneb peopäeval Põlva linna staadionil *uma kraami* laat käsitöötubade ja laadalavaga. Laadalaval esinevad Põlva ja Võru maakonna lapsed, lisaks sellised nimekad esinejad nagu lõõtsamees Heino Tartes ja duo Aapo Ilves – Marju Varblane. Põnev töötab tulla ka Vana-Võromaa rahvarõivaste demonstratsioon laadalaval. Laat algab juba hommikul kell 8 ja lõpeb kell 15 pärastlõunal.

Kell 17, tund enne peakontserdi algust, kogunevad võru keelepesarühmade lasteaialapsed, õpetajad ja lapsevanemad ning kahe kuu jooksul eri paigus lauluõhtuid pidanud rahvalauljad Jakob Hurda mälestussamba juurde, et minna koos väikeses rongkäigus peole. Peakontsert algab kell 18.

Peakontserdile järgneb simman ansambliga Toomas-Henrik, kus mängivad tuntud rahvamuusikud Toomas Ojasaar, Henrik Hinrikus ja Meelis Int.

Võrukeelset rahva- ja laulupidu peetakse alates 2008. aastast. Pidud käib külakorda kahe Vana-Võromaa suurema keskuse vahel. Esimene pidu peeti Võrus Kubija lauluväljakul, teine pidu oli aastal 2010 Põlvas Intsikurmus, kolmas pidu 2013. aastal jälle Võrus Kubijal ja tänava pidu jõuab taas Põlvasse.

Rohkem infot peo kohta leiab Uma Pido kodulehelt: www.umapido.ee

Tee pidoni

Uma Pido ei ole ainult ühel päeval toimuv kontsert. See on teekond, mille jooksul peolised, nii tulevased esinejad kui publik, ennast peoks valmis seavad. Enne pidu toimus soojenduseks hulk ettevõtmisi, mis aitasid mõelda peo teema – metsa ja väeliste puude üle ning tuletada meelde oma kandi keele ja kultuuri tähtsust.

Loengusari. Peole eelneva aasta jooksul peeti kokku neli loengupäeva, kus tuntud inimesed rääkisid metsast ja puudest. Loenguid ja õpipäevi pidasid:

- Kalle Eller, „Kuis är tunda’ põlist mõtsa ja usku ja kuis nuu’ kokko käävä”;
- Marju Kõivupuu, „Misjaos meile Uma Pido?”;
- Urmas Kalla, „Puu’ ja mõts rahvalaulõn”;
- Celia Roose osaluskontsert, „Regimõtsamäng”;
- Mõniste muuseumi rahva väega puude ja põõsaste õpituba;
- Evar Saar, „Puu’ vana Võromaa kotussõnimmin”;
- Kauksi Ülle „Puu ei olõ’ puit!”.

Laulu tii pidoni. Kui enne kolmandat Uma Pido (2013) liikus läbi kogu Vana-Võromaa võrokeste lipp, siis nüüd tegi omapärase teekonna läbi laul. Aprillis ja mais korraldati igas Vana-Võromaa kihelkonnas ja Setomaal rahvalauluõhtuid, kus lauldi oma kandi rahvalaule. Rahvalauluõhtute kohta saab lugeda blogist <https://laulutii.wordpress.com/>

Fotonäitus. Mööda Vana-Võromaad käis ringi ka peoteemaline fotonäitus. Uma Pido kunstniku Anne Prangeli ning fotokunstnik Peeter Lauritsa koostöös sündisid möödunud suvel pildid, mis räägivad inimeste omavahelistest suhetest ning nende sidemetest loodusega. Kirjamees Aapo Ilvese abiga said pildid allkirjad ja veebruaris läks kaks komplekti näitust eri paikadesse tee. Näitus jääb ringlema ka pärast pidu. Näituse fotosid on kasutatud ka Uma Pido plakatitel ja reklaamides.

Konnakoovid, nurmenaised ja mehed metsast. Lisaks koorilauljatele kutsuti peole ka uusi lauluhuvilisi. Kogu-, sõprus-, perekonnad said moodustada *kunnakoorõ*, samuti võisid naiskooridega liituda *nurmõnaasõ*’ ja meeskooridega *mõtsamehe*’.

Ritsikpillid. Põlva maakonna koolilapsed tegid Umale Pidole kingituseks ligi 2000 ritsikpilli ja pilli tegemise õppevideo. Pillid kingitakse peole tulevatele lastele ja lavastaja lubab, et seal tekib ka võimalus neid koos kasutada. Pill kannab sõnumit, et muusikat saab teha igaüks ja selleks ei ole palju vaja. Ritsikpill, tuntud ka kui kilgipill, on eesti rahvatraditsioonis heliline mänguasi, mida mõnikord ka pulmas või kõrtsis teiste pillide saateks pruugiti. Ritsikpill on seekordse Uma Pido sümbolpill. Milline ritsikpill välja näeb ja kuidas seda teha, saab vaadata õppevideost:

https://www.youtube.com/watch?v=bCNY_hFgJTI

Lisainfo:

Triinu Laan

Uma Pido projektijuht

Võro Selts VKKF

tel 5332 2153

triinu.laan@wi.ee

Uma Pido koduleht: www.umapido.ee

Uma Pido blogi: <http://umapido.wordpress.com>

Uma Pido Facebookis: <https://www.facebook.com/UmaPido-278039651663/>